

*“De HEERE is een veilige vesting voor de verdrukte,
een veilige vesting in tijden van benauwdheid.”
(Psalm 9:10)*

Reisverslag oktober 2014

In dit reisverslag o.a. :

- **bezoek nieuwe provincie**
- **zorgen over gestegen prijzen**
- **oorlog in het land**
- **bezoek aan vluchtelingengezin**

‘Make new friends’

Met grote dankbaarheid kijken we terug op de reis naar Oekraïne van 18 oktober tot 26 oktober. Het liedje *“Make new friends and keep the old, one is silver but the other gold”* komt daarbij in gedachten; Er zijn nieuwe vriendschappen gesloten en oude verdiept.

Maar we kijken ook terug met grote zorg. Zorg vanwege de hoge gas- en voedselprijzen waardoor het voor ‘onze’ gezinnen nog moeilijker wordt om rond te komen. En dan nog de oorlog in het oosten, die ook in het westen gevoeld wordt!

De twee busjes werden bestuurd door Maarten Baan, Hans Breeman en Wim en Ria Verwoerd.

De reis door Duitsland en Polen verliep voorspoedig. Omdat we vlot over de Oekraïense grens waren, konden we ’s avonds onze eerste bestemming, Rivne, nog bereiken. Daar werden we letterlijk de stad ingehaald door Gena, de directeur van Chesed Osjer van de provincies Rivne en Lutsk, samen met

Ons team samen met Gena en Alla

een bevriende arts Pasja en zijn zoon Arsen.

Gena en zijn vrouw Alla, en ook Pasja, maakten deel uit van de groep Joodse medewerkers die eind augustus in Nieuw-Lekkerland is geweest (Zie de korte video op onze site). Nu maakten we nader kennis met elkaar en met Chesed Osjer. Maarten en Hans aten en sliepen bij Pasja. Wim en Ria werden gastvrij onthaald en ondergebracht bij Gena en Alla. Onder het genot van een heerlijke maaltijd, om half elf ’s avonds, vertelde Gena over de terugweg vanuit Nederland. *“We zijn ook nog in Auschwitz geweest.*

Voor Pasja was het de eerste keer. Hij heeft erg gehuild.”

Moord op de Joden

Gena vertelde ook over de uitroeiing van de Joden in Rivne: *“Voor de oorlog was meer dan de helft van de bevolking Joods (zo’n 28.000). Bijna niemand is het gelukt te vluchten. Alleen Joden die in het leger dienden hebben de oorlog overleefd. Direct na de inname van Rivne door de nazi’s werden 23.000 van hen weggevoerd naar de bossen van Sosjenki. Op 7 en 8 november 1941 zijn op één plek 17.500 Joden met gewerschoten omgebracht. De overgebleven 5.000 Joden werden in een ghetto bijgedreven. Op 13 juli 1942 werden zij in treinwagons weggereden en 50*

**“..Grote zorg
vanwege oorlog en
voedselprijzen..”**

Word ook sponsor!

Stichting Roechama heeft sinds enkele jaren een financieel adoptieplan opgezet om structurele hulp te kunnen bieden aan Joodse mensen in Oekraïne. Deze hulp kan bestaan uit medicijnen, voedsel, kleding, schoolspullen, verwarming, etc. Het unieke is dat dit bedrag ook voor 100% ten goede komt aan de gesponsorde persoon.

Voor de uitvoering van het adoptieplan werken we samen met twee organisaties in Oekraïne:

- **Chesed**, een Joodse organisatie, die met steun van de Amerikaanse organisatie Joint is opgericht.
- **Zhyttia**, een christelijke organisatie, die niet alleen de Joodse mensen helpt met daden, maar ook het Woord van God brengt.

De sponsor krijgt een foto en informatie over het gesponsorde gezin of de gesponsorde persoon.

kilometer hiervandaan bij Kastopol vermoord. De meesten door de Oekraïense politie. De bevelhebbers waren altijd Duitsers. In de hele provincie Rivne werden 116.000 Joden omgebracht." Dat is nog meer dan in heel Nederland waar tussen de 104.000 en 110.000 Joden werden vermoord. Gena belooft dat we een volgende keer bij het monument ter nagedachtenis aan de 17.500 Joden zullen gaan

"...Onze minister heeft gewaarschuwd dat het gas vijf keer zoveel gaat kosten..."

kijken.

Gas 5x duurder

Alla vertelde dat het leven voor iedereen zoveel zwaarder is geworden door de oorlog: "De euro is omhoog gegaan, de prijzen van de produkten zijn allemaal heel erg gestegen. De oude mensen kunnen geen vlees en fruit meer kopen." Gena ging verder: "Onze minister heeft gewaarschuwd dat het gas vijf keer zoveel gaat kosten. Als ze dit gaan doen, komt er weer een revolutie. Rusland achtervolgt Oekraïne. Veel Joden vertrekken naar Israël en Duitsland, vooral jonge mensen."

Gena heeft zelf een hoge rang in het leger gehad; hij was kolonel. Hij liet ons een paar van de vele onderscheidingen zien. Nu is hij al 20 jaar met pensioen. Toen bij de oprichting van de Chesed voor de provincie Rivne een directeur werd gezocht, werd Gena gevraagd. Om een idee te krijgen m.b.t. thuiszorg zei hij: "We werken met 34 thuiszorgwerksters, die 104 cliënten verzorgen."

Ons huis

Maandagmorgen verlieten we de flat van Gena. Bij de ingang wees Gena

De lijst van de schulden van flatbewoners die hun gasrekening niet betaald hebben.

naar een vel papier. Daarop waren woningnummers en bedragen te zien. "Zo laat het gasbedrijf weten, wie nog schulden hebben. Die moeten eerst betaald worden, anders wordt het gas niet aangesloten. We kunnen elkaar er nu op wijzen." De lijst met nummers was lang en de bedragen soms erg groot. Dat belooft weinig warmte voor de winter!

We gingen met elkaar naar het Chesed gebouw. Daar maakten we kennis met de mensen en de verschillende onderdelen van het werk: het kinderwerk, de zanggroep, en het ouderenwerk. Juist op deze dag waren zo'n 12 oude Joodse mensen aanwezig. Twee keer per maand worden ze naar Chesed gehaald. Om elkaar te ontmoeten of te luisteren naar verhalen. "Contact met anderen is heel belangrijk voor deze oude mensen" zo onderstreepte Ira, de

We maakten kennis met het ouderenwerk

Directeur Genna op zijn pasgekregen fiets

ouderenwerkster van dit programma. Ze beginnen met een ontbijt en ze krijgen ook een warme maaltijd. Aan het eind van de middag worden ze weer thuis gebracht. Ze vonden het bijzonder ons te ontmoeten, omdat Gena al zoveel verteld had over Nederland en Roechama. We zongen een lied voor hen en gaven aan de 'leidster' het boek 'De Schuilplaats' van Corrie ten Boom. We stelden voor dat zij dat boek zou voorlezen.

Chesed Osjer

Aan alles in het gebouw van Chesed Osjer was te zien dat er veel handenarbeid wordt verricht; prachtige zelfgemaakte schilderijen, tekeningen en kunstwerken versierden de wanden. Er worden ook verschillende programma's m.b.t. voedsel, medicijnen, winterkleding enz. uitgevoerd. Gena: *"Op dit moment worden veel ramen verwisseld voor dubbel glas. We lenen ook elektrische radiatoren uit, want door de hoge gasprijs is het gebruik van elektriciteit voor verwarming toegestaan."* We waren blij dat we ook een paar elektrische radiatoren bij ons hadden.

We werden uitgenodigd te komen luisteren naar het zangkoortje. Ze zongen voor ons en de oude mensen verschillende Hebreeuwse liederen en ook een gebed voor Oekraïne en Nederland. Ze sloten af met het gevoelige lied "Eli, Eli", dat door een Joods meisje is geschreven, die een moeilijk leven had en kort na het dichten van dit lied door de fascistische werd vermoord.

Onwetend

Daarna losten we voor Chesed o.a. een bed, een matras, veel dekens, schoenen, kleding, een computer en een laptop. Ook hadden we een paar fietsen bij ons. Eén was er voor Gena zelf. Hij heeft geen auto en geen fiets en woont twee kilometer van zijn werk vandaan. Hij reed onder applaus van de medewerkers zijn eerste rondje rond het gebouw.

Ook hier in de provincie Rivne willen we hulpbehoevende Joodse mensen gaan helpen. We kregen al een echtpaar toegewezen. Alla, 63 jaar, die ook meezong in het koortje, heeft een man, die invalide is geworden nadat hij in 2000 een insult kreeg. Hij was

We zijn blij dat we Oleg en Alla ook op kunnen nemen in het adoptieplan

toen nog erg jong, 49 jaar. Op weg naar hun flatje, vertrouwde zij Ria toe dat zij ook gelooft in Jesjoea en dat zij naar een Messiaanse gemeente gaat. Ook haar man is gelovig, maar daarbij legde Alla wel haar vinger op de mond. In de zeer eenvoudig ingerichte flat ontmoetten we haar man, Oleg. Hij zat in een klein kamertje achter de computer. Een heel vriendelijke man, die soms wat moeite heeft om zijn gedachten onder woorden te brengen. Het gezin van Oleg had vijf kinderen; *"In Australië leven twee zussen. Ik ben de enige overlevende hier in Oekraïne. Eerlijk gezegd hebben we erover gedacht naar Duitsland of Australië te emigreren. In 2000 hadden we onze documenten al klaar om naar Australië te gaan, maar toen kreeg ik een insult en in Australië nemen ze geen zieke mensen aan."*

Op onze vraag; *"Waarom Australië of Duitsland, er is toch maar één land waar God Zijn volk naar toe wil hebben, Israël?"* "Mee eens, mee eens," zei Oleg direct, *"we waren toen nog onwetend. We willen graag naar Israël, maar we hebben iemand nodig die in Israël voor mij kan zorgen, die voor mij*

financieel garant staat. De financiële norm is voor onze zoon niet haalbaar." Het echtpaar bleek een zoon te hebben, die sinds 1998 in Israël woont. Hij is getrouwd en ze hebben ook al een kind. Oleg en Alla zijn echter nog nooit in Israël geweest.

Geen fruit en kaas

Het echtpaar bleek financieel helemaal aan de grond te zitten. Beiden hebben een pensioen van minder dan 100 dollar (= 75 Euro). *"De flat kost 200 dollar per maand. we houden helemaal niets over. Maar God geeft ons te eten."* Toen begrepen we ook waarom Alla zo mager is. Ze zei: *"Als iedereen eet zoals ik, dan zou iedereen eruit zien als een meisje. We eten geen groenten en fruit uit het buitenland. Dit jaar waren ook onze eigen aardbeien te duur. Appels, die heeft God gegeven. Aardappels en worteltjes waren ook nodig. Kaas konden we niet kopen."*

Wat waren we blij hen aan te kunnen bieden dat ze ook in het sponsorplan worden opgenomen. Ze zullen elke maand 25 euro ontvangen. We verrasten hen met een kilo Hollandse kaas, een zakje tulpenbollen en het boek De

Het koor trad op voor ons

Schuilplaats. We baden voor hen en kregen daarna van Alla zoveel zegnende woorden; "Wij bidden ook voor jullie, dat jullie tot zegen mogen zijn, ook voor ongelovigen en dat de Heere het jullie honderdvoud zal terugbetalen."

Later zei Gena ons: "Zoals dit gezin, zo heb ik er nog veel meer."

Gebroken spiegels

We haastten ons naar een tien verdiepingen hoog gebouw, waar we op de tiende etage een warme maaltijd kregen aangeboden. Later hoorden we dat Pasja, de arts, dit had geregeld. Van Gena hoorden we dat deze Pasja, een 'gelovige uit de volken' is die Joodse mensen gratis opereert. Ook Gena is door hem geopereerd. Later hoorden we van Igor in Chmelnijsky, dat dezelfde Pasja betaald heeft voor een Joods monument dat gemaakt gaat worden naar het voorbeeld van het Auschwitzmonument van de 'gebroken spiegels' in Amsterdam. We waren daar met de groep geweest toen we met hen Amsterdam bezochten. We namen daarna afscheid en werden door Gena, Alla en Arsen uitgeleide gedaan tot buiten de stad. Er waren nieuwe vriendschappen ontstaan.

Na vier uur rijden, dwars door het uitgestrekte landschap en de idyllische dorpjes kwamen we aan in Chmelnijsky.

De zieken blijven over

Dinsdagmorgen ontmoetten we de directeur Igor, die naar ons toe kwam in het hotel. Er was veel te vertellen: "De Joodse gemeenschap dunt uit in Chmelnijsky en omgeving. Per jaar sterven of vertrekken er honderd Joden en er worden er maar acht tot tien geboren. Veel jonge mensen vertrekken, dat voelt voor mij goed, want het is een goede keus. Maar aan de andere kant is het steeds zwaarder om te werken; de zieken blijven over en zij die zelf niet kunnen helpen. We nemen daarom ook niet-Joden aan om het werk te blijven doen. Mensen vragen soms, waarom wil je het gebouw nog vernieuwen? Dan antwoord ik: "zodat het werk door kan gaan met Oekraïense mensen."

Igor vertelde ook over de situatie van de Joden in het oosten van Oekraïne; "In Lugansk zijn er nog maar 300

Bestel gratis onze DVD: bel of mail ons

overgebleven, allemaal aan bed gebonden, en in de zelfuitgeroepen republiek Donetsk nog zo'n 1500. Dat zijn vooral gemengde huwelijken. Er zijn veel Joodse vluchtelingen hier naartoe gekomen. Wij proberen ze onder te brengen in huizen van overleden Joodse mensen, die geen familie hebben. Maar eigenlijk is er geen budget om hen te helpen." Opnieuw kwamen de hoge prijzen te sprake; "Het vlees kostte per kilo 35 Grivna, nu 65 Grivna. Na de revolutie is het gas onbetaalbaar geworden."

Igor en zijn duiven

We bezochten verschillende Joodse mensen uit het adoptieplan. Als eerste brachten we een bezoek bij Igor Semensjoek. Het was al weer twee jaar geleden dat we hem bezochten. Deze man van 45 jaar werd geboren met

Igor met zijn moeder

"...veel Joodse vluchtelingen uit het oosten komen hier naartoe..."

een afwijking aan een been; hij heeft een kunstbeen. Igor heeft af en toe wel werk als bankwerker en als monteur. Igor leeft samen met zijn moeder in een eigen tweekamer huis. Zijn vader verliet het gezin al toen Igor nog heel jong was. Het was voor ons verrassend dat ook Igors moeder, Bella, zich nu liet zien en bij het gesprek erbij bleef. Zij heeft psychische problemen en laat meestal niet toe dat mensen met haar contact hebben. En mensen binnen laten doet ze helemaal niet; alles is oud en kapot. We bleven daarom in de tuin met elkaar praten. Gelukkig was het niet zo koud.

Bella heeft met haar ouders de oorlog overleefd, doordat zij geëvacueerd waren naar Oezbekistan.

Igor is nooit getrouwd, maar hij heeft wel een grote liefde: zijn duiven. Hij heeft er meer dan honderd en hij fokt ze ook zelf. Ook deze keer vertelde hij honderduit over zijn hobby. Vol trots liet hij er enkele zien.

Igor en zijn moeder zijn dankbaar voor de hulp van Chesed en Roechama. Dankzij hen kregen zij een nieuwe deur en nieuwe ramen, waardoor de kou minder het huis kan binnendringen. We konden ons bezoek afsluiten met een gebed, waarbij Bella ook meebad. Zoals we overal zouden doen, gaven we een tasje met kaas, tulpenbollen, shampoo, een gastendoekje en een boek.

Nooit meer gezien

Voor Sveta Esri hadden we een electrisch kachelkje meegebracht. Deze eenzame vrouw, met alleen een

dochter in Canada, heeft al zeven keer een operatie gehad. Ze is vaak ziek en heeft een heel hoge bloeddruk. In augustus is ze nog drie nachten opgenomen geweest in het ziekenhuis. We vonden haar tussen heel veel rommel en door elkaar heen liggende kleren, dozen enz. achterin de kamer bij het raam. Sveta vertelde: *“Ik ben in 1946 hier geboren in dit huis. Ik ben invalide van de 1e groep en mijn man is bij mij weggegaan. Mijn ouders spraken Jiddisch en mijn opa droeg tsjettiet.”* Gevraagd naar haar dochter vertelde ze: *“Eén of twee keer per week hebben we contact, maar we hebben elkaar sinds 2003 niet meer gezien. Mijn kleindochter is daar geboren, die heb ik nog nooit ontmoet.”* We hebben met deze vrouw te doen. We bemoedigden haar en baden met haar.

Oma, niet huilen

Bij Elena Dorothea was net de ‘Eerste Hulp’ in huis, toen we aankwamen op de vijfde verdieping van de flat. Daar woont ze met haar moeder en kleinzoon. Oma nam ons even mee naar een andere kamer. Ze deed haar wanhopige verhaal: *“Het ging een tijdje beter met Elena. Met de operatie hebben ze 30 kilo vet weggesneden. Ze maakte daarna gebruik van een inhalator uit Frankrijk. Deze werkt voor haar het beste, maar de prijs voor de medicamenten hiervoor is verdubbeld van 400 Grivna naar 800 Grivna. We kunnen dit niet meer kopen. Elena is door de hormonen ook weer dikker geworden en heeft daardoor meer last van haar astma. Nu komt regelmatig de Eerste Hulp om haar te beademen. Daarna gaat het weer een poosje goed. Ikzelf heb twee keer een infarct gehad. Vanmorgen heb ik een heel klein beetje medicijnen genomen, ze zijn zo duur... Ze hebben de verwarming ook nog niet*

Maarten met de 10-jarige Sasja

Elena met haar nieuwe jas

aangesloten.” Oma begon te huilen. Sasja, haar kleinzoon van 10 jaar, reageerde direct: *“Oma, niet huilen, dan gaat uw bloeddruk omhoog.”* Oma ging verder: *“Mijn moeder van 90 woont in Turkmenistan, daar is het gas gratis. Ze vraagt ons steeds om naar haar toe te komen.”*

Hij heeft mij vrijgekocht

Even later ging de Eerste Hulp weer weg en konden we met Elena spreken. *“Ik had het benauwd. Een jaar lang hoefde de Eerste Hulp niet te komen. Na de operatie had ik een Franse inhalator. Toen voelde ik me goed.”* Vol trots vertelde Elena verder dat ze na de operatie haar lievelingsbaan, autorijden, weer had opgepakt; *“Ik had geen rijbewijs, maar Chesed heeft ervoor betaald, zodat ik officieel kon gaan rijden. Ik heb een auto gehuurd en geprobeerd als taxichauffeuse te werken. Maar het is me niet gelukt. Iedereen wil een man om te helpen sjouwen.”* De volgende dag kwamen we Elena tot onze verrassing ‘toevallig’ tegen, als taxichauffeuse. Ze had het weer aangedurfd een auto te huren en te rijden. Wat een moed heeft deze vrouw. Elena herhaalde dat familie in Turkmenistan wil dat zij daar heen komen: *“Sasja’s vader moet ook toestemming hiervoor geven en hij staat het niet toe.”*

Op dit moment heeft hij ook psychische problemen. Hij was als militair naar het oosten gestuurd. Gelijk toen zij en nog 200 man uit de trein stapten zijn ze door de separatisten opgepakt. Ze hebben hen in hun ondergoed een maand in een kelder opgesloten. Ze zijn vrij, maar Sasja’s vader heeft er een trauma aan overgehouden.”

We hadden voor Elena een mooie grote jas meegekregen. Ze paste hem precies en was er heel blij mee.

We bemoedigen hen met het Woord van God en de uitzicht op het Koninkrijk van God. Elena reageerde verrassend: *“Ik weet dat God Zijn Zoon gezonden heeft. Hij heeft mij vrijgekocht van mijn zonde.”* En daarbij straalde ze.

We baden met hen, gaven een tasje met spullen en beloofden te overleggen wat we nog meer voor haar kunnen doen.

De lucht is beter

We bezochten daarna de blinde Boris. Hij was verhuist naar een andere kleinere flat. Jammer genoeg was zijn dochter Galya al weg toen we kwamen; zij had een afspraak. Boris vrouw is anderhalf jaar geleden overleden. Zijn ene oog is al blind vanaf zijn tweede levensjaar. Hij sprong in de kelder toen de Duitsers kwamen en raakte iets scherp met zijn ene oog. Bij zijn tweede oog kreeg hij een gezwel 14 jaar geleden. Langzamerhand raakte hij ook hierin het gezicht kwijt. Toch is Boris een dankbare man: *“Galya komt bijna elke dag, voor haar is het nu makkelijker om te komen. Zij en haar man hebben geen werk. Vier maanden woon ik nu hier. In de vorige flat woonde ik bij een kruispunt. De hele dag trokken er auto’s op. Ik kon niet even naar buiten op het balkon, want er was altijd een benzine-*

Blinde Boris ontvangt ons in zijn nieuwe éenkamerflat

Deze winter in de kou?

De mensen in Oekraïne maken zich grote zorgen voor de komende winter.

De gasprijzen zijn zo gestegen, dat men bang is deze winter in de kou te zitten.

Wilt u een extra gift hiervoor overmaken? Vermeld dan: gift voor verwarming

U kunt uw giften overmaken op de volgende rekening.
IBAN : NL54 RABO 0362 4394 86
t.n.v. Stichting Roechama.

Samenwerking

Stichting Roechama werkt in Oekraïne samen met de Joodse stichtingen:

Chesed Besht, in de provincies Chmelnitki en Ternopil

Chesed Emoena, in de provincie Vinnitsa

Chesed Shpira, in de provincie Transkarpatie

Chesed Osher, in de provincies Rivne en Lutsk

Stichting Zhyttia (christelijk) in Uzgorod

lucht. Nu is de lucht veel beter.”

Boris sprak ook over zijn kleindochter Katja: *“Ze is in Israël geweest, het was er goed, maar praat er niet over met haar om daar te gaan wonen! In haar vrije tijd komt ze hier. Ze heeft hier een computer neergezet, zodat we kunnen skypen naar Israël naar mijn kinderen en kleinkinderen.”*

Boris bedankte ook nog voor de cassettes van twee Bijbelboeken. We lazen voor hem uit Exodus 16 en Johannes 6, over het manna en het Brood van het leven, Jesjoea. Boris luisterde aandachtig.

God is groot

Het volgende bezoek was bij de familie Jablonskaja; oma Nina, moeder Asja en zoon Ivan. De man van Asja, Sasja bleek aan het werk te zijn. *“Hij werkt als schoonmaker en hij maakt lange dagen. ’s Morgens vertrekt hij al om zes uur en hij komt ’s avonds om zeven uur thuis, vijf dagen per week. Hiermee verdient hij 900 Grivna (= €55,--) per maand. Hij kan geen ander werk doen vanwege zijn reuma.”*

Zoon Ivan bleek vorig jaar in Israël geweest te zijn via het Joodse programma Tagliet. Hij vertelde waar hij overal geweest was, maar er wonen wil hij niet.

De familie bleek een tuin te hebben. Het kwam goed uit dat wij groentezaden bij ons hadden. Op de vraag wie er voor de tuin zorgt, werd geantwoord: *“Het is oma’s hobby, maar het spitten doen we met elkaar, oma commandeert dan hoe we het doen moeten.”*

Toen we op het eind van het bezoek

voorstelden om nog uit de Bijbel te lezen, kwam er een grote, stukgelezen Bijbel tevoorschijn. Twee jaar geleden vertelde Asja ons al hoe de hele familie zich bekeerd had en gedoopt was. We stelden voor Jeremia 31 te lezen, over de terugkeer van Israël en het Nieuwe Verbond. Lena, die als ouderen-werkster steeds met ons meeding, wilde het wel lezen. Er was grote aandacht bij het lezen. *“God is groot”, zo reageerde Asja op de uitleg van het Woord. Dit bracht Hans op de gedachte: “Laten we ‘Hoe groot zijt Gij’ zingen.”* Toen we dit deden zong de familie dit lied in het Russisch bewogen mee. *“Ik krijg altijd gelijk tranen bij dit lied.”* zei Asja. Wat was dit een fijn bezoek!

Bezoeken in de avond

We keerden terug naar het gebouw van Chesed. Op het kantoor van Igor spraken we een poosje over de cliën-

”..Er was grote aandacht bij het lezen; “God is groot”, zo reageerde Asja op de uitleg van het Woord..”

ten. Ook over Galina, de Joodse kunstenaar met de vele kredieten en hoge schulden, spraken we. Chesed heeft al verschillende kredieten af kunnen lossen, dankzij Stichting Roechama. Chesed helpt haar en haar zoon ook met voedsel.

Daarna gingen we met Igor naar zijn eigen huis. Daar had zijn vrouw Sveta een heerlijke maaltijd op tafel klaarstaan. We brachten de avond samen door. Maarten vroeg aan Igor wat hij voor de Chesed tijd gedaan had. We kregen een lang en interessant verhaal te horen. Het is best bijzonder te noemen hoe Igor, die directeur was van alle restaurants in Chmelnitky, bij de oprichting van Chesed in Chmelnitky gewoon tot directeur werd aangesteld, omdat hij de capaciteiten bleek te hebben om de organisatie te leiden. Ze zullen ook nooit spijt gehad hebben van zijn aanstelling!

”...Als Poetin zijn soldaten niet weghaalt, blijft het doorgaan...”

Helena leest uit de Bijbel voor

We keken ook nog naar de Ensemble Band, die optrad in Chmelnitsky ter gelegenheid van het 15 jaar bestaan van Chesed. We hadden een heel gezellige avond.

Omdat Sofia deze dag jarig was, gingen we ook bij haar nog langs voor een kort bezoek, hoewel het al half elf geworden was. We wisselden kadootjes uit, gaven haar een dagboek van Wilhelm Busch en ook gaven we haar zoon Sasja mobieltjes die hij repareert en verkoopt. Daarna gingen we terug naar ons hotel.

Drie jaar in Israël

Woensdagmorgen was ons eerste bezoek bij het echtpaar Kerdman; Leonid en Galina. Ook zij zijn verhuisd van een donker naar een heel licht huis, zo bleek. *“Het is alsof je op het platteland woont,”* zo beaamde Galina de vooruitgang. Dat ze nu op de 5e verdieping wonen in een flat waar geen lift is, is bepaald geen vooruitgang te noemen. Leonid heeft een insult gehad en loopt heel moeilijk. *“Een neef of kleinzoon neemt hem soms tussenin en dan gaan we een paar dagen naar de oude buurt, daar wonen al onze vrienden.”*

De reden dat ze verhuisd zijn is ook niet zo positief. Hun dochter Larissa, en schoonzoon Ruslan met twee kleinkinderen zijn teruggekeerd uit Israël. Galja legde uit waarom: *“In Israël kon Ruslan geen werk vinden. Larissa had wel werk, maar toen zij haar been brak, is het werk aan iemand anders*

gegeven. En daar moesten ze een flat huren, hier hebben ze er een. Ze hebben drie jaar in Israël gewoond, maar zijn nu weer terug. Zij wonen in onze flat, wij hebben deze kunnen huren.”

We zagen in de kast de brochure ‘Kom naar huis’ liggen, maar voorlopig zit het er niet in, dat Leonid en Galya nu naar Israël zullen willen.

Leonid en Galya toonden vol blijdschap verschillende kaarten die ze hebben gekregen vanuit Nederland. Over de huidige situatie in het land zeiden ze: *“God geeft zulke beproevingen, het is heel erg zoveel bloed er gevloeid is. Als Poetin zijn soldaten niet weghaalt, blijft het doorgaan. Terroristen kunnen zo over de grens ons land binnen komen, ons leger was al jaren verwaarloosd, maar we overwinnen met Gods hulp.”*

We lazen met hen Jesaja 50 over de Messias, Die met de vermoelden een woord op de juiste tijd weet te spreken en die Rechtvaardig is.

De woorden van het gebed dat we uitspraken werden door Galina steeds herhaald.

Het echtpaar stelde voor dat hun kleindochter Veronika facebook-contact zou proberen te maken met een leeftijdgenoot van het sponsorgezin. We beloofden ons best te doen.

Mijn leven ligt hier

We gingen daarna bij de familie Nikitina op bezoek, bestaande uit opa Rudolf, moeder Margarita en dochter Olga (25) en zoon Alex (22). De man van Margarita heeft het gezin in de steek gelaten.

Vier jaar geleden begonnen we de sponsoring van deze familie omdat Alex een longoperatie moest ondergaan en er geen geld voor was. Hij studeert nu wel, maar is nog steeds ziek. Olga studeert en werkt ook voor Chesed. Opa Rudolf heeft drie jaar in Israël gewoond, waar ook zijn zoon nu al 15 jaar woont. *“Maar in Israël wonen met een Oekraïense manier van denken is heel moeilijk. Het wonen in Israël ging ten koste van mijn gezondheid. Ik leef hier, mijn hele leven ligt hier,”* zo verklaarde hij zijn terugkomst naar Oekraïne. We gaven hen allemaal iets persoonlijks; tulpenbollen, kaas en twee kregen een boek.

Margarita nam daarna achter de piano plaats en samen met Olga zongen ze

een paar liederen. Zo toonden ze hun dank voor de hulp.

Ik bewaar ze allemaal

We waren benieuwd hoe het met Larissa Jantsjoek (49) zou zijn. We zijn haar twee jaar geleden gaan sponsoren omdat zij lymfeklierkanker had en niet kon werken. Helaas troffen we haar niet thuis, maar wel haar moeder Loesja (76); *“Larissa moet een maand lang elke dag naar het ziekenhuis. Ze heeft vorig jaar haar chemokuur beëindigd en nu moet ze steeds voor controle. Ze komt wel elke avond naar huis.”*

Loesja is een heel dankbare vrouw. Vol trots vertelde ze over haar orchideeën; *“Aan één plant zijn wel 50 bloemen gegroeid.”* We gaven haar de tulpenbollen. Ze wist direct wat ze ermee ging doen: *“Ik zal ze niet thuis planten, maar bij het graf van mijn man.”* Daarna liet ze ons de kaarten zien die ze gekregen heeft uit Nederland: *“Zeg hen maar dat ik er heel blij mee ben. Ik bewaar ze allemaal. Ik ga hier een speciaal album voor maken.”*

We baden voor haar en vooral voor Larissa en lieten nog presentjes voor hen achter.

Nooit meer lopen

Sasja Genver was de volgende die we thuis opzochten. Sasja is zijn hele leven al gehandicapt; *“Ik ben hier geboren. Toen ik mijn eerste stapjes deed ben ik van de trap gevallen. Mijn wervelkolom raakte zwaar beschadigd, het was een gecompliceerde breuk. Ik heb 4 ½ jaar in een gipsbed gelegen in Kiev in het ziekenhuis. Mijn vader en moeder kwamen me één keer per maand opzoeken. De artsen zeiden dat ik nooit zou kunnen lopen. Tot mijn 20e heb ik op een plank geslapen zonder kussen.”* Sasja kan gelukkig wel goed lopen. *“Maar,”* zei hij, *“met mijn rechterhand*

Loesja toont blij haar ontvangen kaart

”..Wat een blijmoedige man, ondanks zijn zware handicap...”

kan ik alleen een pen, een lepel of een glas vasthouden.”

Sasja heeft 39 jaar als fotograaf kunnen werken; *“Helaas is de zaak gesloten.”* Hij vertelde over zijn andere hobby, het vissen: *“Chesed organiseert voor ons twee keer per maand reisesjes. Dan gaan we met een minibusje naar een plek waar we goed kunnen vissen.”* Trots liet Sasja ons foto's zien van heel grote vissen, die hij samen met een vriend gevangen heeft; één vis was 28 kilo zwaar. Sasja voegde nog toe; *“Het vissen is niet eens het belangrijkste, maar het uitgaan met elkaar.”*

Toen we voorstelden om nog wat te zingen, zei Lena; *“Het lied ‘Hoe groot zijt Gij, wat jullie eerder zongen, dat vind ik zo mooi!’* Dus zongen we dit lied. Daarna namen we afscheid. Sasja bracht ons helemaal naar onze auto's. Wat een blijmoedige man, ondanks zijn zware handicap.

Zorgen voor moeder

Als laatste bezochten we nog de broers Schneider. Oleg (55) was thuis, zijn broer Sasja (65) niet, die werkt. Oleg vertelde over hun leven: *“We leven beetje bij beetje. Ik heb gewerkt in een groot ketelhuis, totdat mijn moeder ziek werd, nu al bijna negen jaar geleden. Ze was altijd al zwak en had hoge bloeddruk, maar toen kreeg ze een infarct en heeft daarna zeven jaar op bed gelegen. Ik maakte het eten klaar, moeder heeft me dit, vanaf haar bed, rustig*

kunnen leren. Anderhalf jaar geleden is moeder overleden. Ik kan nu geen werk meer vinden. Ik doe de boodschappen en kook. Sasja heeft gelukkig wel werk.” Het is fijn dat Sasja wel werk heeft, zodat zij samen kunnen leven van zijn (lage) inkomen en de hulp die Roechama geeft. We prezen Oleg omdat hij een voorbeeld voor ons als Nederlanders is, omdat hij zijn werk opgegeven heeft, om voor zijn moeder te kunnen zorgen. *“Dat is toch heel normaal,”* zo gaf Oleg aan. Behalve het pakketje met bollen, kaas enz. gaven we Oleg ook het boekje ‘Verraden’ van Sten Telchin.

200.000 Joden

We keerden terug naar het hotel en maakten ons klaar voor het bezoek aan het ‘Joods gemeenschapshuis’ waar we om vijf uur op de thee waren uitgenodigd door de werksters van Chesed. In dit gebouw is ook een museum ingericht over het Joodse leven in de provincie Chmelnistky. Het vertelt ook het bizarre verhaal van alle Joden die zijn omgebracht tijdens de WOII. Meer dan 200.000 Joden vonden in deze provincie de dood bij executies, dodenmarsen en in massagraven.

Reünie

Op de tweede verdieping wachtte ons een verrassing, alle vrouwen van Chesed Bhest die naar Nederland waren geweest, hadden daar voor ons met elkaar een maaltijd klaargemaakt. Verschillenden waren de vorige avond tot diep in de nacht bezig geweest een speciaal gerecht te bereiden, zoals ‘gefilte fisch’. Het samenzijn was een soort reünie. Er werd veel gesproken over hoe ze de reis naar Nederland ervaren hadden. Veel werd er genoemd

We gaven Oleg het boekje ‘Verraden’

en geroemd; het mooie landschap, de rust, de orde, onze waterbeheersing, Amsterdam. Maar de meeste indruk had toch wel de samenkomst op sjabat gemaakt. De één zei: *“Hoe jullie met heel jullie hart God aanbidden, dat heeft mij geraakt, en dat iedereen de liederen kende en meezong, als een groot koor.”* Een ander zei: *“De orde die er is bij de kinderen, dat ze zo goed luisteren en dat ze er van jongsaf al bij zijn. Jullie kinderen worden eigenlijk in de gemeente geboren.”* *“Hoe man en vrouw met elkaar omgaan,”* zei weer een ander.

Voor bijna iedereen was het de eerste keer dat ze een christelijke samenkomst bezochten, maar we ervoeren dat het hen allemaal diep geraakt had. Wij vulden aan dat God heel de reis zo wonderlijk had voorbereid en geleid. Mila had de Bijbel die ze in Nederland had gekregen al op tafel klaarliggen. Daar moest uitgelezen worden. We sloten de avond af met psalm 111 te lezen: *“We kunnen elkaar prijzen en bedanken, maar voor alles wat we ontvingen, komt alleen God alle dank en eer toe.”*

We maakten nog een gezamenlijke foto en namen toen afscheid. Deze avond staat voor altijd in onze herinnering gegrift. We ervoeren diepe vriendschap en een gemeenschappelijk doel: met ons leven God eren en dienstbaar zijn aan onze (Joodse) hulpbehoevende naaste.

Gods hand

Donderdag reisden we de hele dag. Via Ternopol en Lvov reden we door de Karpaten naar Uzgorod. We kwamen daar om half zes aan bij Zhyttya, de Messiaanse Stichting. We losten daar heel veel pampers, elektrische dekens en andere dekens en andere spullen zoals handdoeken en shampoo waar ze om gevraagd hadden voor de mensen.

Nadya praatte ons gelijk bij m.b.t.

Een maaltijd met de medewerkers die ook in Nederland zijn geweest

Het indrukwekkende verhaal van een vluchtelingengezin

Vijf dagen zaten we in de kelder van een 3 verdiepingen hoge flat, die onophoudelijk gericht beschoten werd met kogels uit kanonnen, tanks en mortieren. Mijn vrouw en ik bevonden ons gedurende 18 uur in een toestand van shock. Al deze 5 dagen was er geen gas, water, licht en mobiele verbinding. Er was nog reservevoedsel voor 1 dag. Ze vertelden ons dat er morgenochtend om 5 uur een bus uit Berdjansk zou komen. De nacht voor het vertrek was een kwelling, voortdurend werden we gericht beschoten met kogels.

Eindelijk werd het morgen. We renden vanuit de kelder naar de bushalte. Opeens kwamen er twee gewapende mannen aan. Eén van hen zei: "Weten jullie niet dat de avondklok is ingesteld?" en hij richtte zijn automatisch geweer op ons. Wij zeiden dat we naar de bus gingen om de stad uit te gaan. Hij zei dat nu de beschieting van de stad ging beginnen met mortieren en kogels. Maar ondanks dat besloten we op de bus te wachten. Op dat moment werd het vuur geopend. We vielen op de grond en bedekten ons hoofd met onze armen. Het schieten hield een minuut of 20 aan, voor ons was het een eeuwigheid. Opeens stopte het vuren. En wij hoorden een soort geronk en gedreun. Toen we onze hoofden optilden, zagen we tanks, die naar verschillende kanten reden. Eén stopte er naast ons en draaide de loop naar onze kant, we waren heel bang. We wachtten niet langer op de bus, hoewel we een uur hoopvol gewacht hadden. We renden terug naar de kelder en hadden alle hoop om gered te worden verloren. In de kelder hoorden we nog steeds salvo's. Maar na twee uur kwamen ze ons vertellen, dat er een bus kwam met veroveraars van ons vaderland om mensen naar een veilige plaats te brengen. Om de bus te halen, moesten we 800 meter lopen. Onder het lopen riep mijn vrouw uit: "Ik wil helemaal niets meer; mijn hart stopt ermee." "Rust even uit" zei ik en ik rende naar de bus.

Toen ik de bus bereikte, zag ik dat er al veel mensen in zaten. Ik liep naar de chauffeur en vroeg hem op mijn vrouw te wachten. Hij zei dat hij me twee minuten gaf. Ik rende terug naar mijn vrouw. Ik pakte haar onder de armen en vroeg haar vol te houden en te rennen naar de bus. Ik schreeuwde dat het de laatste kans was om weg te komen. Eindelijk bereikten we de bus. De mensen schreeuwden dat er geen plaats was. Ik vroeg of ze wat op wilden schuiven, zodat mijn vrouw kon zitten, want ik was weg gerend om haar te redden. En de mensen hielpen, ze gaven ons de mogelijkheid ons er tussen te persen. Aan het stuur zat een gewapende chauffeur van het bataljon "Oosten", die geformeerd was uit de elite officieren van de federale veiligheidsdienst van Rusland. De bus zette zich in beweging en bracht ons door de stad Makievka naar Donetsk.

Iedere 500 meter zagen we een checkpoint, uitgerust met pantserwagens van anti-aircraft raketssystemen, dus we begrepen dat de twee bezette steden zich gereedmaakten voor de verwoesting van de infrastructuur en van vreedzame mensen. De reis duurde niet lang, want de chauffeur kreeg groen licht. Ze brachten ons naar een poort, die opeens automatisch openging en voor onze ogen verscheen een angstaanjagend plaatje. Soldaten met enorme honden omringden de bus en bevelen ons uit te stappen. De mensen waren heel angstig, want er waren veel vrouwen en kinderen bij. We werden opgesteld en ze zeiden dat ze ons eten gingen geven en een plek gingen geven om te rusten. Een vrouw ging naar een oudere soldaat en vroeg: "Mogen we niet achterblijven en de poort uit gaan?" Hij antwoordde: "Natuurlijk." Uit het verdere begreep ik dat hij dit alleen zei om te voorkomen dat er paniek uit zou breken bij de overigen. Ik riep naar mijn vrouw: "Kom snel naar mij". We liepen de poort uit en liepen snel weg. Daarna was het ook moeilijk een veilige plaats te bereiken, maar het is ons gelukt.

De volgende dag vernamen we het verschrikkelijke nieuws dat alle overgebleven mensen te eten kregen en daarna de vrouwen gedwongen werden om de was te doen en te koken en de mannen om geulen te graven. Het verdere lot van hen weten we niet, maar we hoorden dat ze gebruikt worden als "menselijk schild" op het slagveld.

Op dit moment bevinden we ons in Uzgorod, op een veilige plek. Maar voor ons ligt een grote beproeving: de winter, afwezigheid van werk, geld en woonruimte. En toch verwarmt de vredige hemel ons en geeft ons hoop.

Glorie aan Oekraïne.

Jakob

De kapotgeschoten flat

Het vluchtelingengezin met aan de linkerkant Jakob

nieuwe ontwikkelingen: “Anna Svosh heeft na de scheiding nu de naam van haar vader weer aangenomen. Ze wil met haar twee kinderen en haar moeder graag naar Israël. Maar ze heeft nog geen paspoort. We helpen haar bij alles. Anna komt altijd naar de samenkomst, al moet ze er ver voor reizen. Er gebeurt altijd wel een wonder; God bemoedigt haar steeds. Haar moeder Sveta, wiens man overleden was, ziet ook in de zorg die nu gegeven wordt Gods hand. Niemand keek naar hen om. O, de kleren die jullie de vorige keer meebrachten hebben we ook aan haar gegeven. Ze zei: “Ik heb nog nooit zulke mooie kleren gehad.”

Bevriend worden

Nadya vroeg ook aandacht voor de zoon van Loesja Blok, die ook de samenkomsten bezoekt: “Haar zoon heet Sasja en hij is 52 jaar oud. Een keer is hij ’s avonds expres door een auto aangereden. Hij had per ongeluk iets gezien dat hij niet had mogen zien. Na de aanrijding hebben ze hem ook nog heel erg geslagen. Gelukkig is zijn leven gespaard. Nu heeft hij mentale problemen; hij is heel erg bang voor mensen. Nu willen wij heel graag bevriend proberen te worden met hem. We willen hem met geld steunen, maar nu hebben we ook een afspraak kunnen maken voor een bezoek. Vanya hoopt hem volgende week te bezoeken.” Natuurlijk vinden we het goed om deze man voortaan ook te gaan steunen. En zo had Nadya nog meer nieuws over de mensen die wij via hen mogen helpen.

Vadiem heeft werk

We vertrokken naar Vadiem, Mirojsja en Gobica, die zoals gewoonlijk al

”...ik heb nog nooit zulke mooie kleren gekregen...”

op ons wachtten met een maaltijd. Vadiem heeft nu eindelijk werk, maar het is wel heel zwaar werk: “Ik moet zakken van 50 kilo cement sjuuwen. per dag gaat er wel 20.000 kilo door mijn handen. Maar ik verdien wel 2000 Grivna (€125) per maand. Maar als het regent heb ik geen werk.”

De avond en nacht brachten we bij de directeur Michaël Galin door. Hij woont in een huis in de buitenwijk van Uzgorod. Zijn vrouw Ina was voor enkele weken naar hun zoon Lonja in Israël. Hun andere zoon Dima was wel thuis. Voor het eerst hoorden we van hem dat hij er ook over denkt naar Israël te gaan. Dima gaf zijn visie op het hele gebeuren in Oekraïne en ook m.b.t. de Joden. Van hem horen we ook dat Israël zwaar gewonden uit Oekraïne heeft aangenomen, die in Israël zijn geopereerd.

Terneergeslagen

De volgende morgen reden we rechtstreeks naar Moekatsjevo. Het vluchtelingengezin waarvoor wij spullen bij ons hadden, was verhuisd van Uzgorod naar Moekatsjevo. Ira, de werkster van Chesed in die plaats, stapte bij ons in en met haar bezochten we eerst Berta Leontieva, omdat we een pakketje van de sponsors hadden meegekregen. Berta was terneergeslagen: “Herman drinkt elke dag, ik bid voor hem, jullie bidden voor hem,” verzuchtte Berta.

Direct haastte ze zich om haar dankbaarheid te uiten: “Ik ben de sponsors

De kinderen worden gezegend onder het gebedskleed tijdens de samenkomst

heel dankbaar, de vaste lasten kan ik ervan betalen.”

Verder sprak Berta over de moeilijke situatie waarin het land zich bevindt: “Nu begrijpen we wat vrede is, onze zonen worden opgehaald om te vechten. Niemand was daar klaar voor.”

Ira vertelde over een jonge man van 24 jaar, die een paar maanden geleden werd opgehaald om in het oosten te gaan vechten. Hij is omgekomen en een maand later werd een zoontje geboren: “Geboren zonder vader, die zal hij nooit zien.” Er zijn uit Moekatsjevo al diverse jonge mannen omgekomen. We lazen psalm 43 om Berta te bemoedigen: “Wat buigt u zich neer, mijn ziel... hoop op God,... Hij is de volkomen verlossing van mijn aangezicht en mijn God.”

Kleren en documenten

Hierna gingen we naar het appartement waar een vluchtelingen-familie uit het oosten zijn intrek heeft genomen: Jacob en zijn vrouw, een zoon en een dochter met hun echtgenotes en twee kleinkinderen hebben traumatische ervaringen opgedaan in de oorlog. Het is hun gelukt te ontsnappen en naar West-Oekraïne te vluchten. Eerst woonden ze in Uzgorod, nu heeft Chesed voor drie maanden een mooie flat in Moekatsjevo voor hen geregeld van een Joodse vrouw die in Israël woont. De familie die een grote zaak had, heeft alles achter moeten laten: “Alleen de kleren die we aanhadden en de documenten hebben we nog mee kunnen nemen.” (lees hun uitgebreide verhaal op pagina 9)

Ik ben een Sovjet-Jood

Voor de twee kleinkinderen, Eva van elf jaar en Maya van zes maanden, hadden we kleding, voedsel en pampers meegebracht. Jacob vertelde uitvoerig wat er in hun stad allemaal in

‘Als God er niet was’, riep Loedmila

”..uit Moekatjsevo zijn al diverse jonge mannen omgekomen..”

korte tijd was gebeurd. Zwarte wapens die tussen de flats werden opgesteld en vandaar uit op het Oekraïense leger schoten; *“Wij verstoppen ons in de kelder en maakten benauwde uren en dagen door. Mijn vrouw en ik waren in een shock. Onophoudelijk werd er geschoten met kogels uit kanonnen, tanks en mortieren. Vijf dagen zaten we daar en toen was er de mogelijkheid om weg te komen. Uiteindelijk zijn we op het nippertje ontsnapt. Ons verhaal staat ook in het blad Echo van Chesed. Als Chesed er niet was geweest, hadden we helemaal niets meer, ook geen onderdak.”* Het hele verhaal kunt u lezen op pagina 9. Jacob zei ook nog: *“Ik ben een Sovjet-Jood en niet gelovig, maar Chesed heeft ons toch geholpen.”*

Zwakke westen

Op de keukentafel stond een taart, die de familie speciaal voor ons had gekocht. Terwijl we koffie en thee dronken en genoten van de taart, gaf Jacob uitvoerig zijn visie op het hele gebeuren in Oost-Oekraïne weer. *“Rusland heeft Donetsk en Lugansk helemaal niet nodig, zij willen alleen een bufferzone creëren tussen de Nato en Rusland. En Poetin is bang dat het bloed dat gevloeid heeft in Kiev ook straks in Moskou zal vloeien, omdat ook daar een sterke oppositie was. Janoekovits was door Poetin tot zijn man gemaakt. Door hem is alles voorbereid. Al tien jaar is deze afscheiding voorbereid. Hoe kon het anders zo snel en gemakkelijk gaan met de Krim?”*

Jacob vertelde ook dat zijn eigen zus in St. Petersburg gelooft dat Oekraïne

degene is die bombardeert en niet de separatisten. Via de Russische televisie wordt de mensen ook voorgehouden dat het Kiev is die de MH17 heeft neergeschoten om Rusland in een kwaad daglicht te stellen. Zo hadden Jacob en zijn zoon ook hun visie op de zwakke sancties van Obama, de machteloosheid van Europa en de infiltratie van de veiligheidsdienst in het Westen.

Kom naar huis

We gingen met de hele familie op de foto en gaven hen De Schuilplaats, Verraden en een boek met getuigenissen. Ook gaven we aan elk volwassen gezinslid de brochure: ‘Kom naar huis’ waarin het plan van God met Zijn volk vanuit de Bijbel wordt uitgelegd. We waren blij deze familie te kunnen helpen. Chesed betaalt drie maanden de flathuur, maar ze weten ook niet of JOINT door kan gaan hiermee. We namen hartelijke afscheid en hopen dat ze uiteindelijk naar Israël zullen gaan.

Als God er niet was

Na bij Ira ook nog wat spullen achtergelaten te hebben en nog wat gegeten te hebben, gingen we terug naar Uzgorod. We wilden de matras voor Loedmila Boesko nog afgeven bij haar in haar kleine kamertje in het ‘gemeenschapshuis’. We hadden haar dat in augustus beloofd. Toen we er aankwamen met het matras onder de arm, was Loedmila vol verbazing. Ze hield steeds twee handen voor haar mond en zei: *“O mijn God, U helpt mij.”* Ook daarna, toen we een paar blouses aan haar gaven en een paar schoenen, toonde ze zo haar dankbaarheid: *“O kijk eens hoe God helpt. Als God er niet was. Ik ben zo blij. Zie je het? God heeft dit gestuurd!”* Ze begon te zingen van blijdschap.

We gaven haar naast de kaas, tulpen, shampoo, zeep en gastendoekje, ook het dagboek van Wilhelm Busch.

Nieuw leven

Aan het eind van de middag begon de sjabbatsamenkomst bij Zhyttia. Wel 15 Joodse mensen waren aanwezig. Er werd gezongen, het Woord gelezen en uitgelegd en er waren twee getuigenissen. Ook werd er aandacht besteed aan de verjaardag van Anna Shosh,

die tot voor kort niets van God en de Bijbel af wist. Ze is tot geloof gekomen en deelde deze dag een taart waarop in Hebreeuwse letters stond: *“Ik dank God voor het nieuwe leven.”* Er werd voor haar en voor de kinderen geboden en natuurlijk ook voor Israël. We deelden de tulpenbollen uit en vierden de sjabbat met brood en druivensap en spraken kort met bijna iedere aanwezige. Toen de mensen naar huis waren, kregen we nog een maaltijd van de mensen van Zhyttia. We hadden een aangename tijd met elkaar, maar de tijd om afscheid te nemen kwam steeds dichterbij.

100-voudig belonen

Zaterdagmorgen rustten we uit en deden in de groep Bijbelstudie n.a.v. de naam Roechama, de naam van de Stichting.

We moesten om half een het hotel uit en gingen nog bij Mirosha, Vadiem en Gobica langs. Daar kregen we proviand mee voor onderweg en ook potten sap voor de gemeente.

De terugreis werd aanvaard. Bij de grens was het opmerkelijk rustig, zodat we er in recordtijd over waren. De terugreis verliep voorspoedig. In Oostenrijk overnachtten we en de volgende dag kwamen we al voor de avond thuis.

We hebben veel herinneringen. Nieuwe vriendschappen zijn gesloten, oude verdiept. Maar er is zoveel nood. Er zijn zoveel gezinnen die we graag zouden verblijden met een maandelijks sponsor uit Nederland. Hoe zal de nabije toekomst eruit zien? God weet het. Veel gebed en hulp is nodig. Geve de Heere dat we tot beide in staat zijn en blijven.

Aan God alle eer. Hij maakte deze reis mogelijk. Hij beschermde en leidde ons, Hij gaf woorden, gezondheid, kracht, de Russische taal en de vele spullen. Daarvoor gebruikte Hij echter ook mensen. Daarom willen we iedereen die op welke wijze dan ook bijgedragen heeft aan het welslagen van deze reis hartelijk danken. Moge de Heere jullie 100-voudig belonen voor jullie gebeden en gaven, zoals de mensen vaak zeiden.

Hans, Maarten, Wim en Ria

Anna had vroeger niets met God

Gebedspunten

➡ Bij de ingang van de flat waar Gena woont hangt een vel papier waarop woningnummers en bedragen te zien zijn van mensen die nog schulden hebben. Als zij deze schulden niet betalen wordt het gas niet aangesloten. De lijst met nummers was lang en de bedragen soms groot. **Bid dat deze mensen hun schulden kunnen gaan betalen zodat de hele flat gas heeft en de bewoners de aankomende winter niet in de kou hoeven te zitten. Bid voor alle Joodse adoptiegezinnen dat zij deze winter niet in de kou hoeven te zitten.**

➡ **Bid voor Alla en haar man Oleg.** Financieel zitten zij helemaal aan de grond. Beiden hebben een pensioen van nog geen 100 dollar (75 euro). De flat kost per maand 200 dollar. Ze houden dus niks over voor eten en drinken en andere basisbehoeften. Zij worden in het sponsorplan opgenomen en zullen elke maand 25 euro krijgen.

➡ **Bid voor Igor Semensjoek** van 45 jaar. Hij is geboren met een afwijking aan zijn benen. Hij woont samen met zijn moeder en is niet getrouwd. Zijn moeder heeft psychische problemen. **Bid dat haar hart zal veranderen en zij los zal komen van haar depressies.**

➡ Sveta Esri is een eenzame vrouw die regelmatig ziek is, hoge bloeddruk heeft en al 7 operaties heeft ondergaan aan haar hoofd. **Bid dat zij haar blijdschap en hoop in God zal vinden en dat ze gezond zal worden.**

➡ Elena Dorothea krijgt vaak Eerste Hulp op bezoek omdat ze last heeft van astma. **Bid dat ze er minder last van zal hebben en ook kan werken als taxichauffeur. Bid ook dat Sasja's vader toestemming geeft dat ze naar hun familie in Turkmenistan kunnen gaan.** (Sasja is de zoon van Elena)

➡ Blinde Boris woont nu in een andere flat waar de lucht beter is. Prijs de Heer! **Bid dat hij moed en kracht zal ervaren van God nu hij helemaal blind is.**

➡ **Bid voor familie Jablonskaja, voor Sasja die lange dagen werkt voor zo weinig salaris. Bid voor beter werk.**

➡ Leonid en Galina Kerdman. Ze zijn verhuisd en de voorzieningen zijn er niet beter op geworden. Er zit geen trap in de flat en omdat Leonid heel moeilijk loopt is dat echt een probleem. **Bid dat ze moed zullen houden en dat er een oplossing komt voor deze situatie.**

➡ Larissa Jantsjoek moet nog elke dag een maand lang voor controle naar het ziekenhuis. **Bid dat de kanker die ze had in haar lichaam weg zal blijven.**

➡ Sasja Genver is zijn hele leven al gehandicapt. **Bid dat hij blijmoedig zal blijven en vol zal houden.**

➡ **Bid voor de broers Schneider. Bid dat Oleg ook werk zal vinden en dank dat Sasja wel werk heeft** zodat ze kunnen leven van zijn inkomen en de sponsering van Roechama.

➡ Sasja Blok is expres aangereden door een auto en daarna ook nog erg geslagen. Nu heeft hij mentale problemen en is bang voor mensen. **Bid dat er openingen zullen komen en dat hij bevrijd zal worden van deze angsten.**

➡ Berta Leontieva sprak haar zorgen uit over Herman die veel drinkt. **Bid dat Herman zal stoppen met drinken en dat Berta de moed niet zal verliezen.**

➡ **Bid voor een vluchtelingen familie uit het Oosten** die traumatische ervaringen hebben opgedaan in de oorlog. **Bid dat Chesed de huur voor de flat kan blijven betalen voor dit gezin. Bid ook voor Gods plan met dit gezin, wellicht is het de tijd om naar Israël toe te gaan.**

Steun het werk van Stichting Roechama

Elke keer als we in Oekraïne komen worden we geconfronteerd met de grote nood.

Naast uw gebeden is ook uw financiële steun van harte welkom. Er zijn op dit moment ook weer veel situaties waar we graag met uw steun zouden helpen.

U kunt uw giften overmaken op de volgende rekening:

IBAN : NL54 RABO 0362 4394 86 t.n.v. Stichting Roechama.

U kunt ook op de hoogte blijven van onze werkzaamheden middels onze website www.roechama.nl.

U kunt zich daar ook aanmelden om de nieuwsbrieven/reisverslagen te ontvangen.

Stichting Roechama

p/a Claes de Jongestraat 31
2957 AD Nieuw-Lekkerland

Neem contact op

tel: 0184-683478
E-mail: info@roechama.nl

Nodig ons uit

We komen graag vertellen over ons werk
bij uw vereniging, organisatie of gemeente